

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF JOSEPH AZZOPARDI
ONOR. IMĦALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA**

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa, 27 ta' Marzu, 2020.

Numru 18

**Appell Numru 283/19
(Esekuzzjoni Provvizorja)**

Fl-Atti tar-Rikors Maħluf Numru 942/14LSO fl-ismijiet:

Is-Socjeta` Tad-Duttrina Nisranija *vulgo* MUSEUM, Sezzjoni Maskili

v.

Philip James Żammit u martu Carmen Żammit

Il-Qorti:

1. Dan huwa provvediment fuq rikors imressaq mis-soċjetà attriċi appellata (minn issa 'l hemm imsejħa "Museum") fl-10 ta' Ottubru, 2019, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, talbet li din il-Qorti jogħgobha tordna l-eżekuzzjoni provvizzorja, għall-finijiet tal-artikolu 266(7) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, tas-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-

Qorti Ċivili fit-30 ta' Mejju, 2019 fil-kawża fl-ismijiet premessi u li minnha l-imħarrkin miżżewġin Żammit appellaw, u dan minkejja li tressaq dak l-appell;

2. Fir-rikors tagħha, Museum tgħid li, bil-kawża li hija fetħet kontra l-miżżewġin Żammit (minn issa 'l hemm imsejħin "l-appellanti"), hija talbet li huma jinħarġu mill-post bl-isem "*The Arches*", f'numru ħdax (11) Triq Ħal Sajd, f'Haż-Żebbuġ, Malta, minħabba li jinsabu fih bla ma għandhom l-ebda jedd jew titolu tajjeb fil-liġi, u talbet ukoll lill-ewwel Qorti tillikwida d-danni li ġarrbet kemm ilhom hekk jokkupaw il-post u tikkundannahom iħallsuha dawk id-danni. Iżżid tgħid li l-ewwel Qorti laqgħet it-talbiet kollha tagħha, illikwidat id-danni mġarrbin minnha, ikkundannat lill-appellanti jħallsuha dawk id-danni u ordnatilhom joħorġu mill-post fi żmien xahrejn minn dakinhar li ngħatat is-sentenza. Museum tgħid li l-post kien liberat favuriha wara bejgħ f'irkant miżmum taħt l-awtorità tal-Qorti, li l-appellanti jistqarru li hija sidt il-post u li tgawdi minn titolu eżekuttiv li jagħtiha l-jedd li tneħħihom minn ġewwa fih, u li l-istess appellanti jilmentaw li kien messu nħareġ Mandat ta' Żgumbrament kontrihom mill-ewwel u mhux infetħet il-kawża tallum. Fuq kollox, tgħid li fl-appell imressaq minnhom mis-sentenza msemmija, l-appellanti ma ikkontestaw bl-ebda mod dik il-parti tas-sentenza appellata li ordnat l-iżgumbrament tagħhom mill-fond, imma biss dik il-parti dwar id-danni mġarrba u l-likwidazzjoni tagħhom;

3. Fit-Tweġiba mressqa mill-appellanti miżżewġin Żammit fit-8 ta' Novembru, 2019, huma laqgħu għat-talba ta' Museum billi qalu li din il-Qorti jmissha tiċċhad it-talba billi Museum ma write bl-ebda mod xi preġudizzju sejra gġarrab jekk kemm-il darba s-sentenza appellata ma tiġix eżegwita provviżorjament, u wkoll billi qalu li Museum setgħet dejjem inqdiet bil-ħruġ ta' mandati kawtelatorji biex tħares il-pożizzjoni tagħha;

4. Rat l-atti kollha tar-rikors u dawk tal-kawża li għaliha jirreferi, safejn rilevanti għall-kwestjoni tallum;

5. Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet waqt is-smiġħ tal-4 ta' Frar, 2020, f'liema data ħalliet ir-rikors għal-lum għad-deċiżjoni;

Ikkunsidrat:

6. Illi t-talba ta' Museum qiegħda titressaq taħt id-dispożizzjonijiet tas-sub-inċiżi (1), (6) u (7) tal-artikolu 266 tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili li jipprovdu li *“(1) Hlief fil-każijiet imsemmija fl-artikolu 267, sentenza li ma tikkostitwix għudikat ma tkunx esegwibbli kemm-il darba, fuq talba tal-parti interessata, dik is-sentenza ma tkunx għet dikjarata mill-qorti li tkun esegwibbli provviżorjament. (6) Meta talba għal dikjarazzjoni skont is-subartikolu (1) ma ssirx quddiem il-qorti tal-ewwel grad, dik it-talba tista' ssir lill-qorti fil-grad ta' appell f'kull żmien qabel ma tingħata s-sentenza ta' appell. (7) Il-qorti għandha tiddikjara li s-sentenza tkun esegwibbli provviżorjament jekk tkun soddisfatta illi d-*

dewmien fl-esekuzzjoni tas-sentenza jkun sejjer aktarx jikkaġuna preġudizzju akbar lill-parti li titlob dikjarazzjoni skont is-subartikolu (1) milli dik l-esekuzzjoni tkun tikkaġuna lill-parti kuntrarja”;

7. Illi huwa stabilit li fis-sistema legali tagħna (għall-kuntrarju ta’ dak li kien jgħodd sal-1963), sentenza mogħtija li ma tkunx saret ġudikat ma tistax tkun eżegwita provviżorjament jekk mhux bil-permess tal-Qorti. F’dan ir-rigward, il-Qrati qiesu li *“il-Qorti hawnhekk ma għandha quddiemha ebda presunzjoni li s-sentenzi bħala regola ma jistgħux jiġu esegwiti jew xi ‘desideratum’ f’ dan is-sens, għaliex sentenza ta’ Qorti tal-ewwel grad, għalkemm mhix ġudikat, hija dejjem konklużjoni tal-Qorti fuq il-każ u tiswa iżjed minn sempliċi argumenti. Kieku ma kienx hekk ma kinitx tinkiteb id- disposizzjoni in kwistjoni. Il-liġi... tgħid biss li s-sentenzi li ma għaddewx in ġudikat mhumieq esegwibbli minnhom innifishom u jirrikjedu dikjarazzjoni speċjali biex isiru esegwibbli imma fejn il-Qorti tkun sodisfatta li hemm aktar preġudizzju jekk is-sentenza ma tiġix esegwita allura s-sentenza tal-ewwel grad issir ekwipollenti għal waħda finali salv li fl-ewwel każ l-esegwibilità tkun provviżorja mentri fit-tieni tkun definitiva”¹;*

8. Illi fid-dawl ta’ dak li għadu kemm issemma, ma hemm l-ebda dubju li s-sentenza miksuba favur Museum hija titolu eżekuttiv. Bil-fatt li l-imħarrkin appellaw minnha, inżammet għalissa l-eżegwibilità tagħha

¹ P.A. 10.6.1964 fil-kawża fl-ismijiet **Formosa utrinque** (Kollez. Vol: XLVIII.ii.1033)

minħabba li l-appell iwaqqafha milli ssir ġudikat sakemm tingħata s-sentenza aħħarija jew sakemm l-intimat ma jabbandunax l-appell tiegħu². Iżda l-liġi tagħti li, fiċ-ċirkustanzi xierqa, sentenza tal-ewwel istanza li minnha jkun sar appell tista' tkun eżegwita b'mod provviżorju jekk kemm-il darba ssir talba f'dan ir-rigward minn min tkun ingħatat favurih is-sentenza appellata. Tista' ssir talba wkoll taħt din id-dispożizzjoni tal-liġi biex tintalab l-eżekuzzjoni parzjali provviżorja ta' sentenza³;

9. Illi Museum qiegħda titlob li titħalla teżegwixxi s-sentenza appellata billi ċ-ċaħda ta' aċċess għal hwejjigħa ma għadux jagħmel sens, meta wieħed iqis li l-appellanti ma ressqu l-ebda aggravju kontra l-ordni tal-ewwel Qorti li jinħarġu mill-post. Mill-atti tar-Rikors tal-Appell imressaq mill-appellanti, joħroġ ċar li ma hemm l-ebda aggravju fuq dik il-parti tas-sentenza, minkejja li l-appell jitlob it-tħassir tas-sentenza kollha appellata. L-appellanti lanqas merew ir-raġunijiet l-oħrajn imsemmija minn Museum fir-rikors tagħha, u wħud minn dawk iċ-ċirkostanzi jidhru ċari mill-atti tal-kawża;

10. Illi fil-każ li l-Qorti għandha quddiemha, u fil-qagħda attwali, Museum għandha aktar x'titlef jekk kemm-il darba s-sentenza ma titħallix tkun eżegwita provviżorjament milli l-appellanti għandhom x'jirbħu jekk it-talba ta' Museum ma tintlaqax. Dan qiegħed jingħad

² P.A. TM 20.3.2003 fil-kawża fl-ismijiet *Heritage Estates Ltd vs Avukat Victor Ragonesi*

³ App. Ċiv. 10.5.2005 fil-kawża fl-ismijiet *Martin Ċiappara vs Moira Ċiappara*

għaliex, f'kull każ, dak li hemm fl-appell tal-miżżewġin Żammit ma jintlaqat bl-ebda mod jekk kemm-il darba Museum titħalla tiegħu l-post lura f'idejha qabel ma jintemm il-proċess fl-istadju tal-appell. Il-kwestjoni taż-żamma tal-post mhijiex il-mertu tal-appell imressaq u lanqas ma hemm kwestjoni dwar it-titolu li Museum tgawdi fuqu;

11. Illi l-Qorti qiegħda tqis ukoll li t-talba ta' Museum għall-eżekuzzjoni provviżorja tas-sentenza hija limitata għall-ewwel talba attriċi dwar it-teħid f'idejha tal-post, u mhux għall-eżekuzzjoni tat-talbiet attriċi l-oħrajn;

Decide:

12. Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda **tilqa' t-talba** ta' Museum biex tawtorizzaha teżegwixxi s-sentenza appellata għall-finijiet tal-ewwel talba tagħha. Fiċ-ċirkostanzi, l-**ispejjeż** marbutin ma' dan l-episodju, jibqgħu mingħajr taxxa bejn il-partijiet.

Joseph Azzopardi
Prim Imħallef

Joseph R. Micallef
Imħallef

Tonio Mallia
Imħallef

Deputat Reġistratur
gr